

Sy-li spěwał,
Pilmje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatok
Łradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbičke niedźelste łopienu

W Budyschinje

10. měrca 1935

Baužen

Njedźela Invocavit.

Mat. 16, 21—26.

Do póstneho čaža hmy saštupili. Wón naž pomina na najwjetšy hrěch čłowjestwa, kotrež je hwojeho najlěpsheho pscheczela, najhweńnišeho pomocnika a najhmiłnišeho sbóžnika kichizowało, ale sđobom tež na najwysšichu hnadu našeho Boha, kotryž hwojeho jenicžkeho narodženeho hyna, na kotrymž jeho dospołne spodobanje wotpoczowashe, njeje pschepuschizil, ale je jeho sa naž do hmyercze dał, so bychmy my psches njeho žiwi byli. Sawěscze wón njebeshe nashe khoroscze a hebi nałoži nashe boloscze; to kłostanje leži na nim, so bychmy my měr měli, a psches jeho rany hmy my sahojeni. Wón je sđednanje sa nashe hrěchi. W Khrystužowym čerpcjenju ho žyła lubosć Boža čłowjekam jewi, a w žyłym skutku Khrystužowym je bójske smyhlenje: Bóh běshe w Khrystužu a sđedna hweť ham se hōbu a njepšchizpi jim jich hrěchi. Bože myšle pak džeja na to, šhtož k mērej kłuzi a k polěpschowanjju čłowjekow mjes hōbu. Chzesch ty to tež abo chzesch ty hwoj hamžny wužitk na štkodu druhich? Prawy kšchesczijan dyrbi ho saprěcz a woporny pschinjescz. To wschať čłowjekojio i pschinarodžjenja rad njechadza. Tich smyhlenje je semske, hebicziwe, w najlěpschim padže čłowste. Woni chzedza po hwojim čłowstkim srosumjenju wězy na hwećze wuwjescz a sabnwaju pschi tym, so Bóh wjeršchny nad čłowjekami knježi a jich wjedže po hwojej bójskej mudrosći. Tajzy sakomdža ho najwysšichemu knjesej njebježow a semje podriadowacž a do jeho raja sarjadowacž. Tajkeho tež hišcže Pětra, Knjesoweho japoshtola, w našim tekscze namakamy. Wón ham potajkim hišcže njebšhe dospołnje wumóženy, ale chzyshe jeno čłowste. Tež jeho dyrbjeshe našy Sbóžnik hakle wumóz. Praškej ho tohodla ham: Na czo hebi ty myžlišch?

Chzesch ty čłowste abo bójske?

Kunje bšhe Pětr jara rjane wusnacze wotpožožil. Knjes Jesuž bšhe ho hwojich wuczobnikow prašchał: Šhto dha pał Wn prajicze, so ja hmy? Schiman Pětr džeshe: Ty hmy Khrystuž, žiweho Boha hmy. To bšhe woprawdže hluboke pšnacze, kotrež teho Knjesa dospołnje społoji; a wón rjekny k nje-mu: Sbóžny hmy ty Schimanje, Žonažowy hmy; pschetož čželo a krej njeje czi to sjewiko, ale mój Wótz w njebježach. Nětko wón mēnjeshhe, so je prawy wotomik pschischol, hwojim wuczobnikam tež nšchto sjewicz, na kotrymž budžichu ho woni hōrschicž a storkacž, šhtož pał dyrbjeshe ho po Božej woli štacž a bšhe nusne sa wumóženje hrěschneho čłowjestwa. Wón pocža rěczecž wo tym, so dyrbi wón hicž do Jerusalema a wjele čerpcicž wot staršich a wyschich mšchitow a pišmawuczennyh, a so budže morjeny a na tleczi džeń saho štanucž. To pał bšhe jeho wuczobnikam dospołnje njesrosumlive. Kať móžeshhe ho jich knjes a mištr tak hwojim nje-pscheczelam wuštajicž a ho jim dacž pschescžehacž, hanicž a moricž!? W Pětr jeho sadžerža, wsa jeho k hebi a wrjekny na njeho: Bóh cze swarnuj; to ho czi štacž njebudže. To bšhe wschať wot Pětra derje mēnjene, a w tym ho nam jewi niz jenož hrosa psched wozamoczenjom wuczobnikow a jeho ros-horjenošć pschecziwo njepšcheczelam hwojeho Knjesa ale tež jeho horliwosć a horza lubosć sa teho Knjesa, kotraž chzyshe jeho drohe a hwojate žiwjenje šchitacž a sđeržecž. Wón hamo čžujeshhe wěstu samolwitošć sa jeho žiwjenje. W tola — bšhe to jeno čłowste smyhlenje a njedohahaze čłowste srosu-mjenje teho, šhtož dyrbjeshe ho hōrny štacž; a by móhlo tomu Sbóžnikaj wschitko škasycž. Tutón ho wobroczi a džeshe k Pětrej: Dži wote mnje přecž, satanažo, ty hmy mi k pohōr-šchenu; pschetož ty njemēnišch, šhtož Bože, ale šhtož čžlo-wjeczne je. Šhtož wuczobnik Pětr chzyshe, to štejeshe čžiscze Božemu wotmyhlenju, čłowjestwo psches hmyercž hwojeho

kyjna wumóz, napschecziwo tať, so tón Rnjes sadny kwojeho wuczobnika niz Boha widjesche, ale steho njeprscheczela, sata-na, spytowarja. Wschitto tola to djesche, hacž budze tón Rnjes kwerny kwojemu czezkemu woporniwemu, czernjow-poknemu powołanju a kwoje žiwjenje woprowacž sa kwojich bratrow a s tym wobkweđczicž kwoju luboscž a wernoscž kwojich kłowow. W tym jeho nješkmedzišche nihto mylicž, abo jemu jeho roskudjenje poczežicž. Pětrowa luboscž bėsche jenož cžłowšta a niz wodžena wot Božeho ducha. Kajki wykoři, nadobny, njebieski stejesche pornjo njemu jeho knjes a mištr. Jeho bójske smyšljenje bu na najczežiču pruhu stajene; s žy-kej jažnosczu pať bėsche wón Božu wolu spósnat: Cžłowjeka byn d r b i czerpicž a wumrjecž; a wón je roskudženy, to wuwjescz. Bójske smyšljenje! S poknym prawom wón ras praji: Ja a tón Wótž kmój jene. Pšched tajlim smyšljenjom ko ponižnje pokorjamy. Kóžde cžłowške wobaranje je jow hrěch.

Chzesch ty w kwojim žiwjenju tež to bójske? A temu je trěbne, so ty wschu cžłowštu hordoscž wotpołožiš a kwoju mudrosčž stajiš pod Boži sakon a Božu wolu a kwoje smyšljenje bebi njerjadujesch po kwojej kebicziwosczi, ale po Božej hnadže a Božej wschedomudroczi. A temu pať kłuscha, so cžłowjek kwoju pschinarodženu kłeposcž dusche spósnaje a kwoje hrěchi pytnje a ko pokloni pšched kšičjom Khrystuškowym a kwojatemu duchej ko dawa roskwucžicž a wuškjecžicž! Haj, cžłowjek dyrbi ko sam saprěcz, pschetož w nim njebydli wot pschirody kem nicžo dobre, kaž Khrystuž k kwojim wuczobnikam praji: Chze-li shtó sa mnu pschincž, tón sam ko saprěj. Pšchetož chze-li wón Khrystuškowy wuczobnik bycz a tež bójske smyšljenje mēcž, dyrbi wón wscho, shtož jemu sadžewa, saprěcz, žyke kwoje cželne smyšljenje, wschu samopaschnoscž, wscho honjenje sa semskim dobytkom, wscho wikanje na sachodnych kłubkach a wscho wužiwanje kwěta, wón dyrbi stareho Sada-ma w bebi kšičowacz a wscho móž woprowacz. Potom pať je wón tež kwobodny k wschemu dobremu skutkej a wotpołožik, shtož jeho wjasa na kwět. To wschať tež sa jeho woprawdžite žiwjenje žana shtoda njeje; pschetož cžłowjeka cželne žiwjenje ko samo wot ko minje a jeho mozy wotebėraju. Shtož jenicžku staroscž snaje, kať by wón kwoje sachodne žiwjenje bebi sdzeržat, tón ko podarmo prózuje a budze jo shubicž, haj njewutriebane a pródne wostajicž: Shtož pať jo pschetrjeba sa Khrystuška a jeho bójske kralestwo, a do jeho kłužby staja kwoje cželne a duchowne mozy, haj samo jo shubi sa bójske samerny, tón namaka prawe žiwjenje a bebi kwoje žiwjenje a jeho mozy hódne scžini. Hdnyž ko ty pschetrjebasch we wulo-njenju bójkich myšli, je twoje žiwjenje najwjetschu hódnoscz a cžescž mělo. Khrystuž njech je twoje žiwjenje. — Potom pať tež cze njebudze wschitto horjo žiwjenja a wscho czerpjenje a wschitte kłoscze cžłowjekow a wscha nusa porasnyč, ale ty to wscho swólniwje na ko wosmjesch a budžesch to njescž k cžesczi kwojeho Sbožnika. Ty w tym wschem widžiš spomozny kšič sa bebie, niz jenož hubjenstwo a wobczežnoscz. A s tym by Božu wolu trosumik a budžesch spokojeny, a tať ko horjo lóžscho njeke. Wono ma kwoju dobru myšl, a njeje, kaž pola njewėrjajeho cžłowjeka nėscho njerosumne. Hdnyž je nam czerpjenje tuteho cžaša kwjatny kšič, kotrnž swólniwje nješkemy, dofelž w nim Božu dobrocziwu woczehnjeršku ruku widžimy, potom kmny dobyli a mamy bójske smyšljenje, a kłoncžnje žohnowanje a wjekele.

Haj to dyrbjesche Pětr wschitto hakle wuknyč, bebie kameho saprěcz a kwój kšič na ko wsacz a jón sa Khrystuškow njescž. Rjenje bėsche, so be wón spósnat, shtó Khrystuž je a

tať rjane wusnacze wėrn wotpołožik, ale nětko dyrbjesche wón hišcže to wažnišche wuknyč, sa Khrystuškow kłodžicž a jemu ko runacz w smyšljenju, haj na žyku Božu wolu bebi myšlicž, a ko jej podcziknyč; to reka to bójske chžnyč. To wschať bėsche wjele czežšche. Kóždy budž smyšlenny, kaž Jesuž Khrystuž tež bėsche!

Kelko tola nětko k temu kłuscha, ko kameho saprěcz a ko kšičowacz! W mandželstwie ko husto mēr njehodži hinať sdzeržecž, hacž so ko jedyn džel wobstajnje sam saprěwa, pschewinje kwój hnėw a njeke kwój kšič. Esnano ma na kwěcže kóždy snajmjeńšcha kwój kšič; njech jón tež njeke prawje. A kať husto mataj starschej njeporadžene džecžo abo bračhni-we džecžo; kelko woporniwoscze a kebjesaprěcz a bebi to žada; derje jimaj, hdnyž to jako kšič spósnajetaj a nješetaj se sczerpliwoscžu. A shtó ma muž pscheczerpicž, hdnyž ma njerodnu mandželiku, a žona, hdnyž ma pjaneho muža! Tow reka, niz kłoscž se kłoscžu saplacžicž, ale bebie kameho saprěcz a druhe-mu kłužicž abo snajmjeńšcha jeho njescž. Gusto móže jeno s tym jeho dobycz. Chzesch ty to cžłowške abo to bójske? — Tež nikoho drugeho njewotdzerž wot bójskeho. Je-li so je bebi shtó wotmyšlik, czežki a hódny skutk wuwjescz po Božej woli, kotrnž jeho žyke mozy trjeba, njebudž jemu spytowat k temu abo sadžewnik! Kať husto starschej kwoje džeczi jenož na cžłowške waschnje lubujetaj, jim lohke a pródne žiwjenje pschewo, a jim wot czežkeho a bójskeho dželapokneho kebjesaprěcz a wotkadžuja. Woni chzedža cžłowške a niz bójske. Me-htó pomha cžłowjetej, hdny by wón runje žyky kwět dobyť a pať na kwojej duschi shtodowat? Hdnyž shtó ko woprue sa druhich w kwojim džele abo powołanju, kať husto jemu dobrí pscheczeljo wotradžuja! A samo hdnyž horliwy Sserb džela sa kwój lud, ko wotrodženzy jemu kměja abo wotradžuja: Ty tola njebudžesch ko do stracha podacz! Haj wschať, lóžschi a sčeroři pucz je hinašchi. Abó hdnyž mlodženz kwój pucz bjes poroka kłodži a ko sawjednych lóšchtow hlada, tež towašchojo jeho spytuja: Ty tola njebudžesch žyky rjany cžaž mlodocze kłomdžicž! Derje jemu, hdnyž wón potom wė: shtož je s cžachom bohobojašny, nicžo s tym njeshubi, ale dobudze prawe njesachodne wjekele; a shtó pomha cžłowjetej, hdny by wón runje žyky kwět dobyť a pať na kwojej duschi shtodowat? Ty sam pať dyrbiš wjedžicž, so wscho cžłowške kame na bebi twoju duschu njepokoj a so ty s tym kwojemu Bohu hišcže bliže njepschindžesch abo snajmjeńšcha jeho kralestwo njetwarisč. Tehodla měj bójske smyšljenje!

Mój kšescžijano, sa mnu dži, dži sa mnu, Khrystuž rjet-nje, ko saprěj sam, kšič na ko wsmi, njech duscha kwětej cze-knje. Budž mojom' hłokej pokłuschny, we žiwjenju mi podobny. (Kėrlusč 463, 1).

We kwjatym póstnym cžašu.

Hłóž: Jesuž moja nadžija.

S Jesuškow na Golgatha
Kšescžijenjo nětko džeja,
Dofelž ko wot Jesuška
Duzny dželicž njemóžeja;
Sswjata dróha njebieska
Wjedže jich psches Golgatha.

Wuski pucz kral sam je schoť,
Mny tež kobu hicz jón mamy
Pšches tón cžemny kmjertny doť,
Pšches kotrnž Joh' pschewodžamy.
Wuski pucz dže k sbóžnoczi,
Njech je tež cžim cžėknischi.

Kšičiž tež mamy na šo wsacž
 Tak, kaž wón wsak kšičiž je na šo,
 A tón kšičiž tež lubowacž,
 Kiž Bóh Knjes nam sčzele sašo —
 Kšičiža niz šo wobaracž
 Ale czjische pod nim stacž.

Daj nam jenož na Tebje,
 Lubny Knježe Jesu, hladacž
 A njech doscž tež czěknoscze —
 S wutkoscžu niz k semi padacž!
 Hdnž šo bliži czěmna móž,
 Budž Ty šwětlo nam sa nóz!

S Jesužom tuž hromadže
 Pucž šwój psches czěpjenje džemy;
 S Jesužom we towarštwje
 Sbožny kónž tež do czěhnjemy.
 S Jesužom! — Tak tu a tam
 Wěcze džemy k njebjekam!

J. W.

Reminiscere.

Njedžela Reminiscere psched nami. Wona je njedžela wopominanja našich padnjennych a po porucznosći wjednika nětk tež šdobom njedžela wopominanja tnych, kiž po wulkei wójnje sa wótžny kraj wumrěchu. Tuž dzemy ju šwjeczič k hnutni a jeneje myšle.

Lětša směje tuta njedžela wošebiteho wuřnama. Khorhoje a standartny stareho wójška a stareho namórništwa dořtanu na tutym dnju czěstny kšičiž sa frontskich wojowarjow.

A pschedewšchem, njech našich Bóh našich wšichch namaka psched šwojim woblicžom a pschi jeho šlowje.

Knihy.

Czaž do jutrow a do Palmarum je czaž, w kotrymž knihi kupuja sa džeczi, sa mlodžinu. Pschedewšchem s p e w a r i e. W našej šerbstej kniharni w Šerbškim Domje šu kopizny nownych šerbškich špěwarškich pschihotowane. Šo šu rjane, to wěmy. Tuž wěmy, šo je darujo tež rjany dar damy, niz rjany jenož tehodla, dokelž šu po šwončnym pěknje šhotowane a czjischczane, ně, pschedewšchem tež tehodla, dokelž šnutsčny wobšah rjany a bohaty, — něšhto sa žyłe žiwjenje — a tež sa wumrěcze.

B i b l i j u te konfirmaziji daricž, njeje tak jara waschne bylo. Ale wono ma něšhto na šebi, kaž šmy hižo ras piškali, šo ma kóžny, tež kóžny mlodny, šam šwoju Bibliju — abo šnajmjeńšcha Nowy Testament. S tutymi knihemi šym ja šam sa šo a s tutymi knihami šym ja žyłe šam sa šo psched Bohom šamolwity. A tohodla je dobre a špomozne, daricž tež pacžerškim džecžom Bibliju abo tola Nowy Testament, kotryž ma šwjetscha tež p'almy jako pschidawš. Žane džecžo paš, kotrež je šarschisteho doma czěhnje, njedyrbjało bjes Biblije abo Noweho Šatonja czahnyčž! Kaš dha mohlo wono hewaš czinicž po Knjesowym šlowje a šo wobhonicž w Šswjatym Pišmje? A Bibliju w šerbškej macžernej rěczi pošiczi czi tohorunja našcha šerbška kniharnja — abo dořtanješch ju drje tož pola šwojeho šararja.

Mjeńšich knihow a knižkow, kotrež šo hodža a šu hódne, šo je daricš, namakašch tam w Šerbškim Domje tež doscž na wubjerš, kaž šmy to tu czajščičho hižo naspomnili. Žedjenje, nješpotojene žedjenje bydli a je žiwe w kóžnym człowjeku, w mlodnym pschede wšchem. Tohodla šu na psch. knižki: „Špolojene žedjenje“ pschihódny dar sa našich

mlodnych, a niz mjenje — a to niz jenož sa hólzow — knižki: „Wotrocžt“. Ale tež štari je rad czitaja. To njech šu jenož dwě s wubjerka.

Šdobom tu dženska pokazemy na němške knižki: „Das Tor zum Glück“. Rosjajnjaze napišmo pschistaji: „Ein evangelisches Wort zur Ehe und Familie“. Napišak je je šaracž Bodenštein w Hochweitzchenje, prijedny šaracž šwjaska ewangelškeje žónškeje mlodžiny a do toho tu we Lužicy šaracž w Ščěrachowje, a wudało je je 1934 krajne towarštwjo sa Šnutsčowne mižionštwjo w Šakškej. Wone płacža 25 pj. a našcha šerbška kniharnja je wěcze tež wobštara. Šsu to knihi sa štaršchu mlodžinu, sa njewješny a nawoženjow, sa mandželškich mlodnych a štarých. W mi je šobu a daj je šobu. Wone šu dobrny pucžnik psches žiwjenje dozyla, psches mandželštwjo a šwójbu wošebje. „Mandželštwjo je porjad žiwjenja, kažkiž čže Bóh jón měcž“, rěka w nich. A w tutym smyšle tu pišane. Rěcža wo jědže wopacžnych nahladow wo mandželštwje a wo štrachach a nusač, pokazuja prawny pucž a pošiczeja pomoz, šo po nim tež dónđe ch k wotryknjenemu kónzei. Wo tym, šštož šwójba je a byčž dyrbi, praja nadrobnišcheho, pokazuju pucž do wěrneho šbožowneho šwójbnego žiwjenja. Na kónzu rěka: „Šromadubncze w mandželštwje je kaž dopomnienie na paradisi. W tamnym štarým powjedańčžku“ — mjenujžny wo přěnimaj człowjekomaj w paradisu — „wobrasuje šo mnoho, šštož rosmyšlowazy człowjek, šo podnurjejo do toho, šštož mandželštwjo je, šacžuwa. Žane mandželštwjo njewoštanje bjes nuřny a štaroscžow, bjes šjebanja a winy, ale hdnž mandželštwjo wjedžemy hladajo k Bohu a jo mamy sa porjad jeho štworjenja a šo czujemy w nim šamolwiczi Bohu a człowjekam, hdnž je we wěrje do Jesuška Khrystuška móž wodawanja móžna w nim, hdnž šu wutrobny Šswjatemu Dučej woczijnjene, je nad mandželštwom njebjekški blyščč, je wono pošne žohnowanja a wrota k šbožu.“

Alkohol.

Wudawki sa piwo, wino a palenz šu pschiběraše kaž je tež pschetriebanje alkohola pschiběrało. W lěcže 1932/33 wuczijnjachu tute wudawki 2,7 miliardow, w lěcže 1933/34 paš wjaz hacž 3 miliardny. Tež sa tobaš budža wudawki wnyšchje hacž lěto prijedny. 1932/33 běšchtej to něhdže 2 miliardže.

Wudawki sa alkohol a tobaš žadachu šebi 1932 11 procentow žylnych dořhodow němšeho luda; tute ličža 46,5 miliardow.

Šjednocženštwjo „Arbeitsgemeinschaft für Volksgesundung“ pišche: „Šda šo škoro, jako njeby žiwjenje, kotrež je wjednik šam žiwy, telko wliwa na šadzerženje mlodžiny mělo, kaž šebi to dyrbinny pschecž, hladajo na štrowotu a dobre pocžinki, njepraschėjo šo hacle hacž šměmy tajke wudawki sa wušprawnjene měcž, hladajo na njewuměrnny nusu, kotraž tež dženska hičcže w ščěroškich worštach luda doma.“

Žyrfej a štat.

Deutsche Glaubensbewegung. Wo tutym hibanju, kotrež čže němški lud k pošnóžnogermanškej wěrje, t. r. pošhanštwu dowješcž, šmy hučjšcho piškali. Šsamo na šebi njeje tuto hibanje tak štraščne kaž šo šda. Šštož jo štraščne cžini, je to, šo je mies ščěščžijanami telko štwošcže, šwjetschnoscze, bjesmyšlnočze, lěnjoscze w tym, šštož je wěra, nabožina. Šdnž něchtón pschidžje a něšhto wo nowej abo štarej „wěrnej wěrje“ powjeda abo pišche, je jemu lóžko, jich wjaz abo

mjenje nawabicz, so sa nim beža abo so s druhimi sa nim beža. Czehodla? Woni njebeču hacž kem szyla sa tym pschischli, sčto po prawom wera abo nabožina je. A tola dyrbi hebi kamo Rosenberg lubicz dacž, so jemu nemszy wężywustojni a wuczeni wjele wustajeja na jeho knihach a so jemu dopofasachu, so je dwelomne žorka wužiwač, so je wopacžneho wosjewjač a wšchelakich smytkow a smylenjow czinič. Sdnž tuton njewobšteji psched njestronskej wedomnosczu s tym, sčtož pscheczimo kšheszczijanstej wěrje pišče, kač hačle potom drušn. So pač ma wón tola hiščcže telko pschiwiska, swižuje s tym, sčtož prjedn prajachmy wo liwłosczi, bjesmyšłnosczu atd. a s tym, so w ludu hiščcže wjele liberalneje theologie teži. Je dže tola swjašt „Bund freireligiöser Gemeinden“ jako tajki staw s jednocženstwa „Deutsche Glaubensbewegung“. A tucži „Freireligiös“ ku bywšchi „Freidenker“, kotrychž hižo s do wójnskeho cžaža snajemy. Woni nětke něhdže to fastupuja, sčtož profesor Bergmann wucži. — So tuto žyke pohaniške hibanje kamo na hebi tač strasčne njeje, spoinajesch s teho, so tucži nowopohanižny njejk pšchi wščem prózowanju wo s jednocženje a žyčł ani žyčł ani pschesjene. A to njemóžeja tež byčž, a to tohodla niz, dofelž wo wěrje a nabožinje starych germanow pschemało wemny, snajmjenšcha praja wuczeni a wężywustojni, so mačo wo tym wjedža — drušy knadz „wjedža“ wjazny, praja snajmjenšcha, so wjazny a došč wjedža. Ale nihdže a nihdy wšcho, sčtož někač wemny, njedožaha, wšacž sa podložł noweje wery sa lud Němškeje, njech bychu jón tež hiščcže bóle pscheczimo kšheszczijanstwu naschczuwali abo jemu kšheszczijanstu wery hiščcže bóle sa germana njepšchihódnju wopikowali. Tohodla so tež njedžiwamy, so na pšchi s jednocženstwo „Nordische Glaubensbewegung“ — jeme s wulkeje licžby nowopohaniških hibanjow — steji runu mery pscheczimo hibanju „Deutsche Glaubensbewegung“, kotrež dyr bjesche hłowa a žyčł žyčleho pscheczimo kšheszczijanstwu a sa nowe pohaništvo stejazeho hibanja byčž. Tucži „nordišny“ džeja rny pohanišku wery. — Sažo drušy ku czi, siž ku so Ludendorffez mandželstimaj pschischamkli. Žich je wulka czjóda hacž runje bu swjašt „Tannenbergbund“ sakasany. Mjes nimi je njepšcheczělstwo pscheczimo kšheszczijanstwu najradikalniške a s jednocži so s njepšcheczělstwom pscheczimo židam, jesuitam a kwobodnym murjerjam. — Pscheczimo tutomu žyčłemu wojowanju a wožebje pscheczimo Rosenbergej a jeho wuprajenju s leta 1931, so ku jeho stawišniške podawanja we jeho knihach njepowalne, ku so tež někotři katolsžny wężywustojni a wuczeni s jednocžili a shromadnje jeho stawišniške podawanja pruhowali. A sčto ku namakali? Woni praja: Wobras žyrkwe, kotryž Rosenberg podawa, njeje ani na jany męstnje prawy! — Je jara sajimawe, tuto dželčo tutych katolskich wuczenjow czitacž, kotřiž Rosenbergej a dožyła wšchemu hibanju, kotrež so pscheczimo kšheszczijanstwu mery, dopakasaju, so ku podložłi a stolpy jich stojniščcža pscheczimo kšheszczijanstwu njekhmane sa nekajki trajazy twar. A to njemóže tež hinač byčž: Jesuž Khrystuž wczera a dženka a tón kamny, kiž wón je, tež hacž do wěcznosczje! A Bože hłowo wostanje do wěcznosczje! Sa naž ma to na hebi, so so kamy a so kwoju wery pruhujemy, hacž wona je sałożena a my s nej a se kwojim žiwjenjom saloženi na tu skaku, kotraž so klynjuje, na Jesuža. Ale pšchi tym wostanje: W němškim kraju nastawaju tajžny, kotřiž Jesom Khrystej pschihotuja nowu pažionu, nowe cžerpjenje se kwojim prózowanjom, jeho stor-

czicž s throna we wutrobach, jeho wustorkacž s domow, s kraja. Nascha węż, kšheszczijanow, kšheszczijansta, je, so ty kwědczič tuž cžim kwěrnischu a smužiczišcho s ertom a se skutkom sa Jesuža, so bychu jich wjaz a wjaz spoinali wernoscz a so do njeje podnurili.

Wšchelate s bliffa a dalofa.

Namafanti. Wo wažnej namafanzny pišachmy pod napismom „Pjate iczenje“. Nětł wosjewja tež dohladowač Winiškeje nationalneje biblioteki, so ku wažne spižny namakali, kotrež ku s 2. lětštotka po Khrystužowym narodže — t. r. s lětow 101—200 — Tuta namafanka je pač wo wjele wjetšcha. Kaž so pišče, je to 190 łopjenow, kotrež so na 12 knihow Stareho a Noweho Testamenta počahuja. — Dale ihonimy s wosjewjenjom, so je jendželška expedizija, kotraž w Wisiškej wurywa, 10 czrjopow namakala, kotrež ku popikane. Tute ku s leta 588 do Khrystužoweho naroda a ku drje w rěcži Samaritanskich pišane.

Posawništvo. Němški swjašt posawništow Němškeje ma w tukhwilu 80 000 dujerjow.

Nječajne listy, kotrež s wójnskeho a s powójnskeho cžaža snajemy, ku sažo po wšchelakich krajinach po pucžu. Wjšchnosczje, kotrež ku pscheczimo wěschczjenju postupowate, ku so nětł tež pscheczimo tutym cžinkam s rječajnymi listami wobrocžite, tač wožebje Stuttgartski polizajski prezident. Mjes druhim wón pišče: „Sdnž tuta hłuposcz škoro njepšchestanje, pschepodam ja pišarjom s wosjewjenjom jich mjenow sjawnej haubje abo kšlostam jich dla njekhmanstwa“. Kaž tuta ku tež druhe wjšchnosczje podobneho wosjewite.

Na pucž.

Póšt! — Sswjaty póšt! — Jesuž Khrystuž cžerpi sa naž — sa mnje! — Wjetšeho, kšutniškeho njeje, sčtož móhli a sčtož dyrbimy na pucž kóbu wšacž a rospominacž. Tuž rospominajmy jo tež! Je dže póšt, kšwjatny póštny cžač! Haj:

Mój Jesu, spožč, so w tutym cžaču
Ja na twój kšhiž rad spominam.
To wucž mje, so so hrěchow paču
A cželo s dušchu tebi dam.
Ty kšwjatny krej ky wažil na mnje,
Tež we kšmjerči mje lubowač,
Sny swólniwje a lubje sa mnje
Wšchěch hrěchow cžwilu na so wšak.

Listowanje: Sa Reminišcere (džerš padnjennyh) S. we B. — Sa Dkuli postaji k. w. f. S. — Sa Laetare: B : : w B. —

Ke konfirmaciji serbske spěwařske

su na předaň w Serbskej knihařni w Budyšinje